

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

การแถลงข่าว

มาตรการแก้ปัญหาหนี้ครัวเรือนอย่างยั่งยืน

วันศุกร์ที่ 21 กรกฎาคม 2566 เวลา 13.00 – 14.30 น.

รณดล นุ่มนนท์
รองผู้จัดการ
ด้านเสถียรภาพสถาบันการเงิน

สุวรณ์ เจษฎาศักดิ์
ผู้ช่วยผู้จัดการ
สายกำกับสถาบันการเงิน

Bank of Thailand

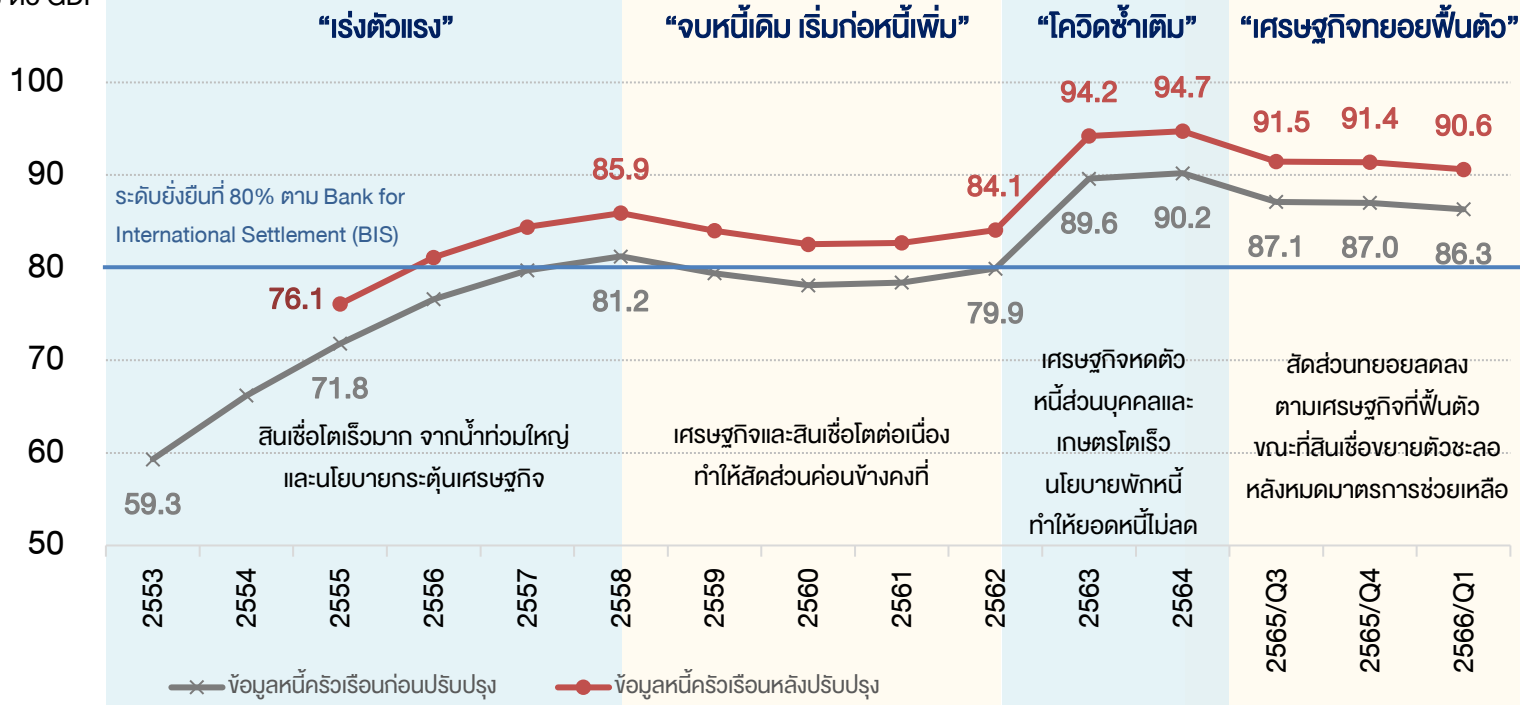
ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

สถานการณ์หนี้ครัวเรือนไทย และมาตรการช่วยเหลือลูกหนี้ในช่วงที่ผ่านมา

มาตรการที่ผ่านมาและการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ อาจยังไม่เพียงพอให้ระดับหนี้ครัวเรือนลดลงต่ำกว่าระดับที่ต้องเฝ้าระวัง (80%)

% ต่อ GDP

หมายเหตุ : การปรับปรุงข้อมูลนี้เป็นหนี้ที่มีอยู่เดิม แต่นำมาคำนวณให้ครบถ้วนขึ้นจากผู้ให้กู้ 4 กลุ่ม โดยยอหนี้แต่ละกลุ่ม ณ ไตรมาส 1 ปี 2566 มีดังนี้ 1) กยศ. 483 พลบ. 2) สหกรณ์อื่น ๆ (ที่ไม่ใช่สหกรณ์ออมทรัพย์) 265 พลบ.

3) การเคหะแห่งชาติ 11 พลบ. และ 4) ไฟฟ้าพลังชุมชน 6 พลบ. ซึ่ง สปท. มีข้อมูลของกลุ่มผู้ให้กู้เหล่านี้ ตั้งแต่ปี 2555 จึงปรับข้อมูลย้อนหลังไปถึงไตรมาส 1 ปี 2555

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

รพท. มีมาตรการดำเนินการที่สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างต่อเนื่อง

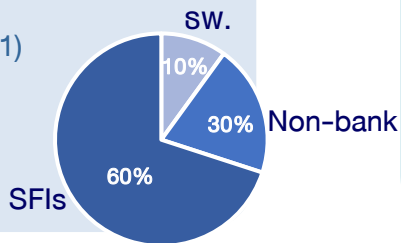
หนี้ที่ต้องเร่งแก้ไข

1

หนี้เสียที่มีอยู่ในปัจจุบัน

โดยเฉพาะที่เกิดในช่วงโควิด 19 (รหัส 21)
ซึ่งส่วนใหญ่เป็นหนี้ส่วนบุคคล
และหนี้ในภาคเกษตร

2

หนี้ที่เป็นปัญหาเรื้อรัง

ยังไม่เป็นหนี้เสีย แต่ปิดจบไม่ได้

เช่น กู้หนี้ใหม่ไปจ่ายหนี้เก่า จ่ายขั้นต่ำบัตรกดเงินสด
กู้สหกรณ์เพิ่มตามเงินเดือนที่เพิ่มจนเกษียณ
หนี้เกษตรกรที่ชำระดอกเบี้ยเป็นหลัก

3

หนี้ใหม่ที่เพิ่มขึ้นเร็ว

และอาจเป็นหนี้เสียหรือหนี้เรื้อรังในอนาคต

ได้แก่ หนี้ภาคเกษตร และหนี้บัตรเครดิตและหนี้ส่วนบุคคล

4

หนี้ในระบบ

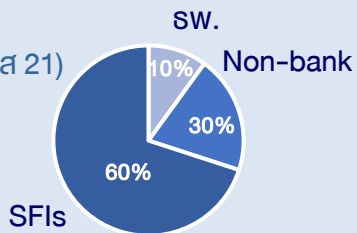
อาจดึงให้หนี้ในระบบมีปัญหาไปด้วย

หนี้เสียที่มีอยู่ในปัจจุบัน

โดยเฉพาะที่เกิดในช่วงโควิด 19 (รหีส 21)

ซึ่งส่วนใหญ่เป็นหนี้ส่วนบุคคล
และหนี้ในภาคเกษตร

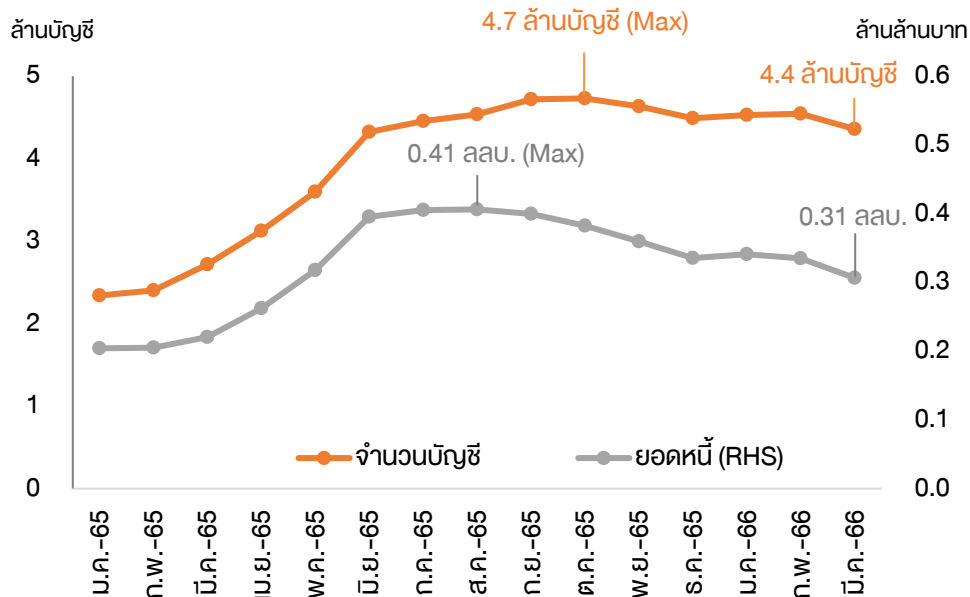

การดำเนินการ

- ผลักดันให้เจ้าหนี้มีแนวทางช่วยเหลือลูกหนี้ เช่น การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ โดย ธปท. ติดตามความคืบหน้าอย่างใกล้ชิด
- ผลักดันให้การแก้ไหนี้รหีส 21 เป็นหนึ่งใน KPIs ที่ประเมินผล SFIs ประจำปี 66
- หนี้ภาคเกษตร ได้รับการแก้ไขที่สอดคล้องกับศักยภาพของเกษตรกรแต่ละกลุ่ม
- มีช่องทางให้ลูกหนี้เข้าถึงความช่วยเหลือได้ทันทีทั้งที่ เช่น คลินิกแก้หนี้ มหกรรมไกล่เกลี่ยหนี้ และทางด่วนแก้หนี้

ความคืบหน้าการแก้หนี้รหีส 21

จำนวนบัญชีลูกหนี้รหีส 21 ลดลงจากจุดสูงสุดในเดือน ต.ค. 65
แต่ยังมีโอกาสปรับปรุงเพิ่มขึ้นจากกลุ่มที่เคยได้รับความช่วยเหลือในช่วงโควิด

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

มาตรการแก้ปัญหาหนี้ครัวเรือนอย่างยั่งยืนในระยะต่อไป

Intended Outcome: “หนี้ในภาพรวมลดลงสู่ระดับที่ยั่งยืน (ต่ำกว่า 80%) ครัวเรือนมีความเป็นอยู่และสถานะทางการเงินที่ดีขึ้น”

มาตรการ	1. หนี้เสีย NPL (ได้แก่นี้)	2. หนี้เรื้อรัง (เห็นทางจบ)	3. หนี้ใหม่ (มีคุณภาพ)	4. หนี้ในระบบ (เข้าถึงในระบบได้)
Responsible Lending	✓ ลูกหนี้ได้รับความช่วยเหลือ เหมาะสม กับเวลา มีคุณภาพและ เพียงพอ	✓	✓ โฆษณาโดยไม่กระตุ้นการกู้เงินเกินตัว ให้ข้อมูลครบถ้วน กระตุกพฤติกรรม ลูกหนี้ และมีการประเมิน affordability	
■ Persistent Debt (PD)		✓ ลูกหนี้ที่เป็นหนี้ปกติ แต่เรื้อรัง เห็นทางปิดจบหนี้		
Risk-Based Pricing			✓ ลูกหนี้ที่มีประวัติชำระหนี้ดีกว่า จะได้เงื่อนไขสินเชื่อดีกว่า	✓ ประชาชนเข้าถึงสินเชื่อในระบบ ด้วยต้นทุนที่ตรงความเสี่ยงของตน
Debt Service Ratio (DSR)			✓ กำหนด DSR เพื่อผลักดัน affordability เพิ่มเติม	
ความร่วมมือจากภาคส่วนอื่น	- มีกลไกให้คำปรึกษาและไกล่เกลี่ยหนี้ อย่างเป็นระบบและทั่วถึง - ช่วยให้ลูกหนี้ที่ล้มไปต่อได้	ร่วมมือกันทั้งระบบ (เช่น สหกรณ์ กยศ.)		วางรากฐานที่สำคัญ - มีฐานข้อมูลที่ครบถ้วนและหลากหลาย - แก้จน สร้างรายได้ (เสริมทักษะ ยกระดับโครงสร้างการเกษตร)
			ปลูกฝังให้ลูกหนี้มีความรู้และ วินัยทางการเงิน (หลักสูตรในสถานศึกษา)	

มาตรการแก้ปัญหาหนี้ครัวเรือนอย่างยั่งยืน

การให้สินเชื่ออย่างรับผิดชอบและเป็นธรรม
(Responsible Lending)
และการดูแลหนี้เรื้อรัง (persistent debt)

การกำหนดอัตราดอกเบี้ยตามความเสี่ยงของลูกค้า
(Risk-Based Pricing : RBP)

การกำหนดภาระหนี้ต่อรายได้
(Debt Service Ratio : DSR)

Pain point

ลูกหนี้ไม่ได้รับข้อมูลสำคัญประกอบการตัดสินใจ
อย่างถูกต้องครบถ้วน ถูกเวลา และถูกช่องทาง

ผลิตภัณฑ์อาจยังไม่เหมาะสมกับกลุ่มเปราะบาง
และกระตุ้นให้ก่อหนี้เกินควร

เจ้าหนี้ไม่ได้พิจารณา affordability โดยคำนึงถึง
best interest ของลูกหนี้อย่างเพียงพอ

ยังไม่มีมาตรฐานการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้
จึงอาจได้รับการช่วยเหลือที่ไม่มีคุณภาพเท่าที่ควร

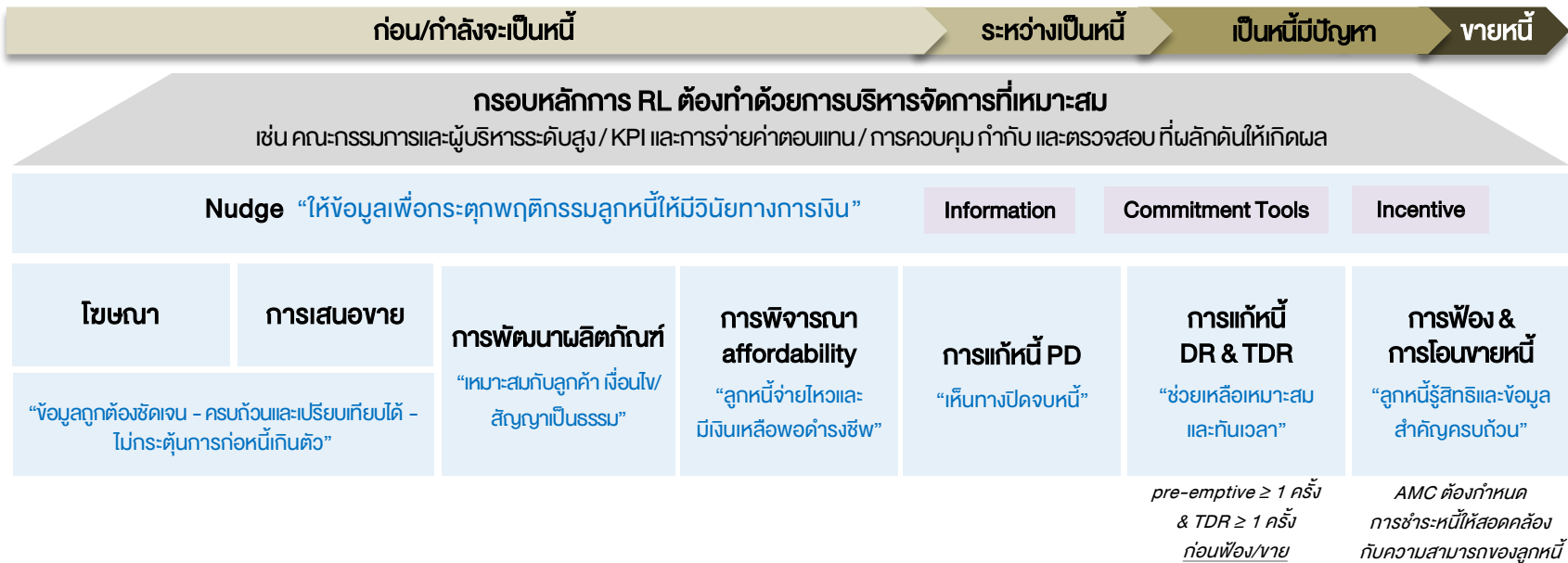
Intended outcome

- ผู้ให้บริการ ให้สินเชื่ออย่างรับผิดชอบตลอด debt journey
- การตัดสินใจของลูกหนี้อยู่บนข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน ลูกหนี้ไม่ถูกกระตุ้นให้ก่อหนี้เกินตัว
- ลูกหนี้เป็นหนี้เมื่อจำเป็นและกู้ยืมตรง วัตถุประสงค์
- ลูกหนี้ที่มีปัญหาชำระหนี้ได้รับความช่วยเหลือ อย่างเหมาะสม

Intended Outcome: ผู้ให้บริการให้สินเชื่ออย่างรับผิดชอบและเป็นธรรมตลอดช่วงเวลาของการเป็นหนี้ (end-to-end process)

ขอบเขตการบังคับใช้ : ลูกค้ารายย่อย* ของ SW, SFIs และ Non-bank (สำหรับการแก้หนี้ที่มีปัญหา บังคับใช้เพิ่มเติมกับลูกค้า SMEs)

*ลูกค้ารายย่อย ได้แก่ บัตรเครดิต สินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ (ครอบคลุมถึงสินเชื่อส่วนบุคคลดิจิทัล) สินเชื่อรายย่อยเพื่อการประกอบอาชีพภายใต้การกำกับ สินเชื่อไมโครไฟแนนซ์ สินเชื่อที่มีที่อยู่อาศัยเป็นหลักประกัน รวมถึง สินเชื่ออุปโภคบริโภคอื่น ๆ

ก่อน/กำลังจะเป็นหนี้

ระหว่างเป็นหนี้

เป็นหนี้มีปัญหา

ขายหนี้

สื่อโฆษณา

“ข้อมูลถูกต้อง ชัดเจน – ครบถ้วนและเปรียบเทียบได้ –
ไม่กระตุ้นการก่อหนี้เกินตัว”

ปัญหา

อัตราดอกเบี้ยพิเศษ
0.5% ต่อปี* นาน 50 วัน

“Brandname
ของมียกต้องมี
อยากได้ ต้องได้”

กู้เงินล้าน ผ่อนมียก 10 บาท

“ไม่ดูเครดิตบูโร ก็กู้ได้”

- ต้องแสดง Min. – Max. ของอัตราดอกเบี้ยต่อปี รวมค่าธรรมเนียม และแสดงเงื่อนไขให้ชัดเจน
- หากแสดงค่าวงวดหรือระยะเวลาผ่อนเพื่อจูงใจลูกหนี้ ต้องแสดง สมมติฐานการคำนวณ
- แจ้งคำเตือน / ข้อควรระวังของการใช้สินเชื่ออย่างชัดเจน

“กู้เท่าที่จำเป็นและจ่ายไหว ถ้าจ่ายคืนไม่ได้จะมีผลเสีย”

แสดงต้นทุนการกู้ยืมให้ชัดเจน

การเสนอขาย / ใบแจ้งหนี้ / APP

แสดงตารางเปรียบเทียบ ให้เห็นว่า

- เลือกผ่อนสั้น ประหยัดดอกเบี้ยได้อีกเยอะ (สินเชื่อ term loan)
- จ่ายเพิ่มอีกนิด ประหยัดดอกเบี้ยได้อีกเยอะ (สินเชื่อ revolving)

Commitment Tools

ส่งเสริมให้จ่ายหนี้ตรงเวลา &
จ่ายเพิ่มมากกว่าขั้นต่ำ หรือมากกว่าดอกเบี้ย

มีเครื่องมือที่สนับสนุนให้ลูกหนี้มีวินัยทางการเงิน
เช่น การตั้งค่าบอingatn ใน app ให้ลูกหนี้จ่ายชำระเต็มจำนวน

แจ้งเตือนก่อนจะมีภาระหนี้ / ต้นทุนเพิ่มขึ้น

Persistent debt

แจ้งให้เพิ่มการชำระ
และติดต่อเจ้าหน้าที่
เพื่อแก้ไขให้จบหนี้
ได้ไวขึ้น

ส่งเสริมให้รับ
ติดต่อเจ้าหน้าที่
เมื่อมีปัญหาชำระหนี้
และไปศาล

ลูกหนี้สินเชื่อส่วนบุคคล
ที่เป็นวงเงินหมุนเวียน

- มีสถานะเป็นลูกหนี้ปกติ
- จ่ายดอกเบี้ยมากกว่าจ่ายเงินต้น

มาตรการแก้หนี้เรื้อรัง (Persistent debt : PD)

คาดว่าจะเริ่มบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 เม.ย. 67

Intended Outcome - ลูกหนี้ปิดจบหนี้ได้เร็วขึ้นและมีเงินเหลือพอดำรงชีพ

นาน 3 ปี ย้อนหลัง
General PD
มีสัญญาณเป็นหนี้เรื้อรัง

ลูกหนี้จะได้รับข้อความแจ้งเตือน ว่ามีสัญญาณเป็นหนี้เรื้อรัง
แนะนำให้จ่ายชำระหนี้ต่อเดือนให้มากขึ้น เพื่อลดภาระดอกเบี้ยและปิดจบหนี้
ได้เร็วขึ้น

นาน 5 ปี ย้อนหลัง
Severe PD
เป็นหนี้เรื้อรัง

- ลูกหนี้ ธพ. และกลุ่มธุรกิจฯ
รายได้ < 20,000 บาท/เดือน
- ลูกหนี้ Nonbanks อื่น ๆ*
รายได้ < 10,000 บาท/เดือน

*ภายใน 1 ปี จะพิจารณาผลกระทบ
เพื่อปรับเงื่อนไขต่อไป

ลูกหนี้สามารถสมัครเข้าร่วมปรับปรุงโครงสร้างหนี้ภายใต้ PD

จบหนี้ภายใน 5 ปี

อัตราดอกเบี้ย EIR
ไม่เกิน 15% ต่อปี

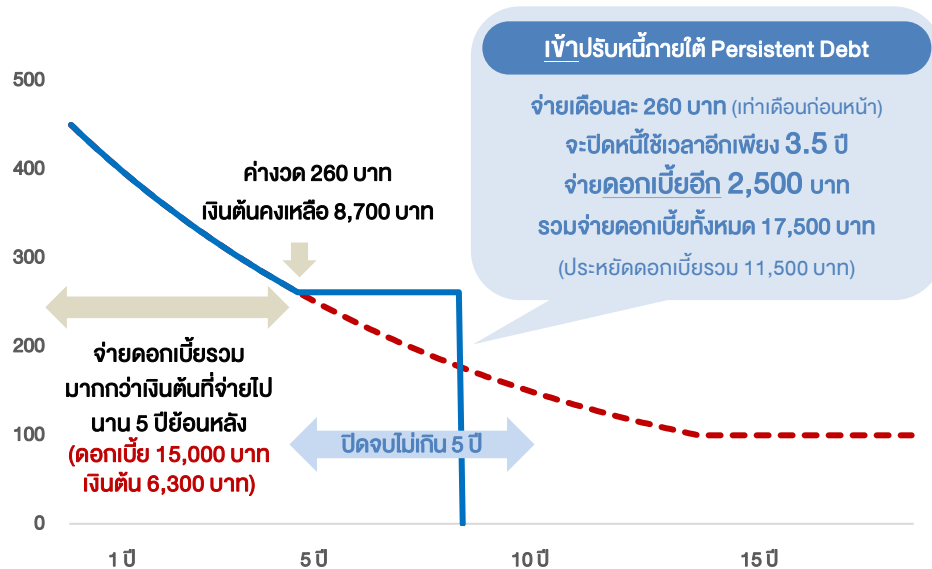
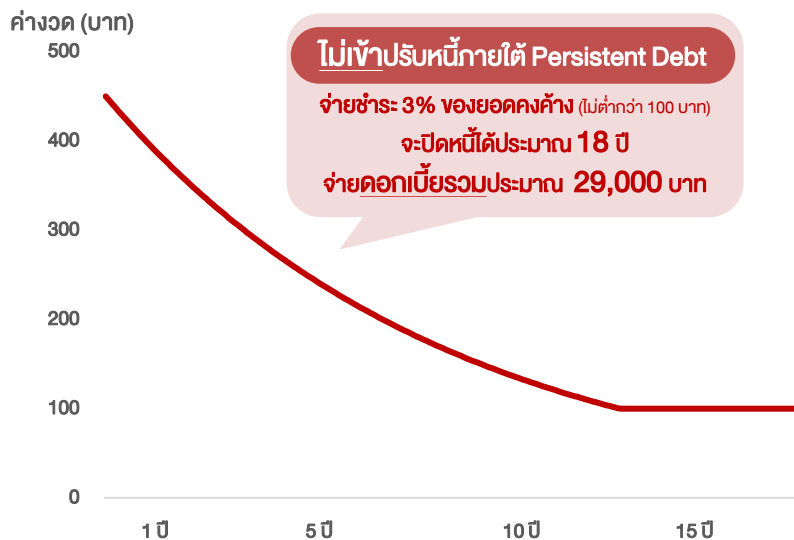
เงื่อนไข

- ไม่สามารถเบิกเงินเพิ่มได้จนกว่าจะปิดจบหนี้ ยกเว้นกรณีฉุกเฉิน
- ควรมีการรายงานประวัติข้อมูลเครดิตว่าเข้าปรับโครงสร้างหนี้ภายใต้ PD

QA : การแก้หนี้ Persistent Debt ลูกหนี้จะต้องผ่อนชำระค่าวงหนี้ที่สูงขึ้นหรือไม่ ?

ตัวอย่าง : วงเงินกู้ revolving 15,000 บาท ดอกเบี้ย 25% ต่อปี จ่ายชำระขั้นต่ำ 3% ของยอดคงค้าง (สมมติว่าไม่มีการเบิกใช้วงเงินเพิ่ม)

ลูกหนี้ส่วนใหญ่ไม่ต้องผ่อนชำระหนี้ในอัตราที่เพิ่มสูงขึ้น เพราะด้วยอัตราดอกเบี้ยที่ลดลงเหลือ EIR ไม่เกิน 15% ต่อปี (เทียบกับสูงสุด 25% ก่อนเข้าโครงการ) จะทำให้การผ่อนชำระเท่าเดิม แต่สามารถนำค่าวงไปตัดชำระเงินต้นได้มากขึ้น จึงทำให้สามารถปิดจบหนี้ได้จริงภายใน 5 ปี

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

มาตรการแก้ปัญหาหนี้ครัวเรือนอย่างยั่งยืน

การให้สินเชื่ออย่างรับผิดชอบและเป็นธรรม
(Responsible Lending)
และการดูแลหนี้เรื้อรัง (persistent debt)

การกำหนดอัตราดอกเบี้ยตามความเสี่ยงของลูกค้า
(Risk-Based Pricing : RBP)

การกำหนดภาระหนี้ต่อรายได้
(Debt Service Ratio : DSR)

RBP เป็นกลไกการคิดดอกเบี้ยให้สอดคล้องกับระดับความเสี่ยงของลูกค้า ซึ่งช่วยส่งเสริมวัฒนธรรมด้านสินเชื่อที่ดี (good credit culture)

Intended Outcome

ผู้ที่มีความเสี่ยงสูงเกินกว่าเพดานดอกเบี้ยปัจจุบันเข้าถึงสินเชื่อในระบบได้มากขึ้น
ขณะที่ผู้ที่มีความเสี่ยงต่ำได้รับอัตราดอกเบี้ยที่ลดลงตามความเสี่ยง **“เสี่ยงสูง...กู้ได้ เสี่ยงต่ำ...ถูกรัก”**

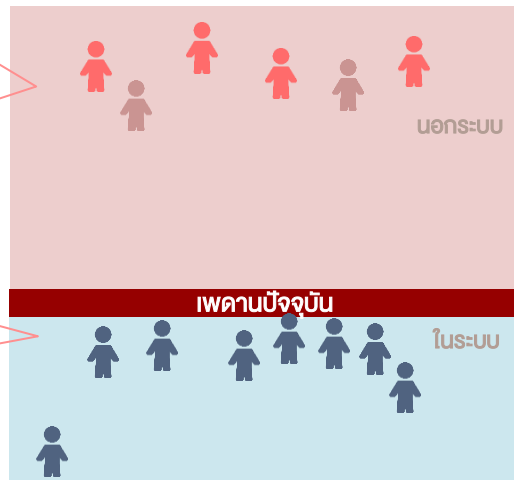
Pain Point

สถานการณ์ปัจจุบัน

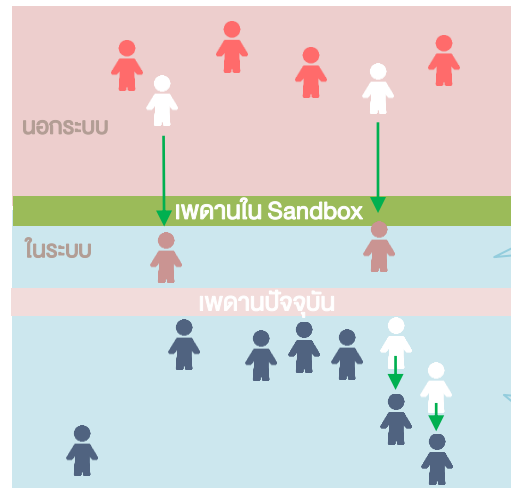
ลูกค้าเสี่ยงสูงเกินเพดาน
ต้องกู้ในระบบ ดอกเบี้ยแพง
(เฉลี่ยคนละ **54,300** บาท*
ดอกเบี้ย **100-300%** ต่อปี)

ลูกค้าในระบบส่วนหนึ่ง
ถูกคิดดอกเบี้ยติดเพดาน

Intended outcome

ช่วงทดสอบใน sandbox
(เฉพาะผู้ประกอบการที่ผ่านเกณฑ์)

ลูกค้าเสี่ยงสูงบางส่วน
เข้าถึงสินเชื่อในระบบได้

ลูกค้าความเสี่ยงต่ำ /
ประวัติการชำระหนี้ดี
จ่ายดอกเบี้ยต่ำลง

ลูกค้ากลุ่มความเสี่ยงสูงมาก ลูกค้ากลุ่มความเสี่ยงสูงที่ไม่ถึงถึงสินเชื่อ ณ เพดานปัจจุบัน ลูกค้ากลุ่มทั่วไป

ขอบเขตการทดสอบ : สินเชื่อ Unsecured P-loan และ Nanofinance ที่ปล่อยใหม่ทั้งหมด

เข้า

(รับสมัครทุกครึ่งปี เป็นเวลา 3 ปี)

ระหว่างทดสอบ

(ทดสอบ 1-2 ปี)

ออก

(ตามเป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จ)

คุณสมบัติตามที่กำหนด

- ผ่านการประเมินตามเกณฑ์ Responsible Lending
- เป็นสมาชิก NCB
- มีระบบประเมินความเสี่ยงของลูกค้าที่แยกแยะความเสี่ยงได้จริง
- มีแผนธุรกิจ กลุ่มผู้เป้าหมาย และการกระจายตัวของดอกเบี้ยแต่ละกลุ่ม

เงื่อนไขที่กำหนด

- ให้สินเชื่อเป็นไปตามประกาศ ธปท. ปัจจุบัน โดยสามารถคิดดอกเบี้ยได้ยืดหยุ่นขึ้น*
- สื่อสารผู้ถึงปัจจัยหลักที่ใช้พิจารณาความเสี่ยง ซึ่งมีผลต่อดอกเบี้ย

1) สำเร็จ >> ให้บริการในวงกว้างได้

- มีระบบประเมินความเสี่ยงของลูกค้าที่น่าเชื่อถือ
- เสนออัตราดอกเบี้ยสอดคล้องกับระดับความเสี่ยงของลูกค้า
- ผู้เข้าถึงสินเชื่อในระบบ เพิ่มขึ้น
- กลุ่มลูกค้าเสี่ยงต่ำ ได้ดอกเบี้ยน้อยกว่าเพดาน

2) ไม่สำเร็จ >> ยุติการทดสอบ กลับไป

ให้สินเชื่อภายใต้เพดานปัจจุบัน

มาตรการแก้ปัญหาหนี้ครัวเรือนอย่างยั่งยืน

การให้สินเชื่ออย่างรับผิดชอบและเป็นธรรม
(Responsible Lending)
และการดูแลหนี้เรื้อรัง (persistent debt)

การกำหนดอัตราดอกเบี้ยตามความเสี่ยงของลูกค้า
(Risk-Based Pricing : RBP)

การกำหนดภาระหนี้ต่อรายได้
(Debt Service Ratio : DSR)

Intended Outcome

การประเมินความสามารถในการชำระหนี้เป็นมาตรฐานเดียวกัน
ลดการก่อหนี้เกินตัว และลูกหนี้มีเงินเหลือพอดำรงชีพ

Debt Service Ratio (DSR) คือ อัตราส่วนที่แสดง
ความสามารถในการชำระหนี้ของผู้กู้

ภาระหนี้ที่ต้องจ่ายทั้งหมดต่อเดือน
รายได้รวมต่อเดือน

Pain point

- ครุว์เรือนไทยมีปัญหาหนี้เกินตัว รายได้เกินกว่าครึ่งต้องเอาไปจ่ายหนี้
- กว่า 50% ของภาระหนี้เป็นหนี้บัตรเครดิตและหนี้ส่วนบุคคล ซึ่งมีส่วนทำให้
หนี้ครัวเรือนไทยขยายตัวสูง เพิ่มความเสี่ยงของการเป็นหนี้เรื้อรังและหนี้เสียในอนาคต

Intended Outcome

- เจ้าหนี้ประเมินความสามารถชำระหนี้ของลูกค้า โดยคำนึงถึงรายได้
และภาระหนี้ปัจจุบัน
- ลูกหนี้จะเหลือเงินพอใช้หลังรวมภาระหนี้ใหม่

ส่วนหนึ่งเกิดจากมาตรฐานการปล่อยสินเชื่อที่ต่างกันของเจ้าหนี้แต่ละราย

DSR 90 : รายได้ 10,000 จ่ายหนี้ 9,000 เหลือใช้จ่าย 1,000

DSR 100 : รายได้ 10,000 จ่ายหนี้ 10,000 เหลือใช้จ่าย 0

เงินเหลือไม่พอดำรงชีพ โอกาสเป็นหนี้เสียสูง

พิจารณา DSR ประกอบการให้สินเชื่อ

เงินเหลือพอดำรงชีพ
โอกาสเป็นหนี้เสียลดลง

เริ่มจากจุดที่มีปัญหา

Phase I เริ่มที่สินเชื่ออุปโภคบริโภคที่เป็นศูนย์กลางของปัญหา

- บัตรเครดิต และสินเชื่อส่วนบุคคล
- สินเชื่อสวัสดิการ MOU^{1/}
- สินเชื่อส่วนบุคคลที่ปล่อยโดย SFIs
- OD เพื่ออุปโภคบริโภค

Phase II ครอบคลุมสินเชื่ออุปโภคบริโภคทุกประเภท

- ที่อยู่อาศัย/ บ้านเช่าเงิน
- Digital p-loan
- เช่าซื้อรถยนต์ จักรยานยนต์/รถเช่าเงิน
- Nanofinance

ไม่ One size fits all

กำหนดระดับ DSR สูงสุดตามระดับความเสี่ยง และเงินที่ลูกหนี้จะเหลือใช้หลังหักการชำระหนี้

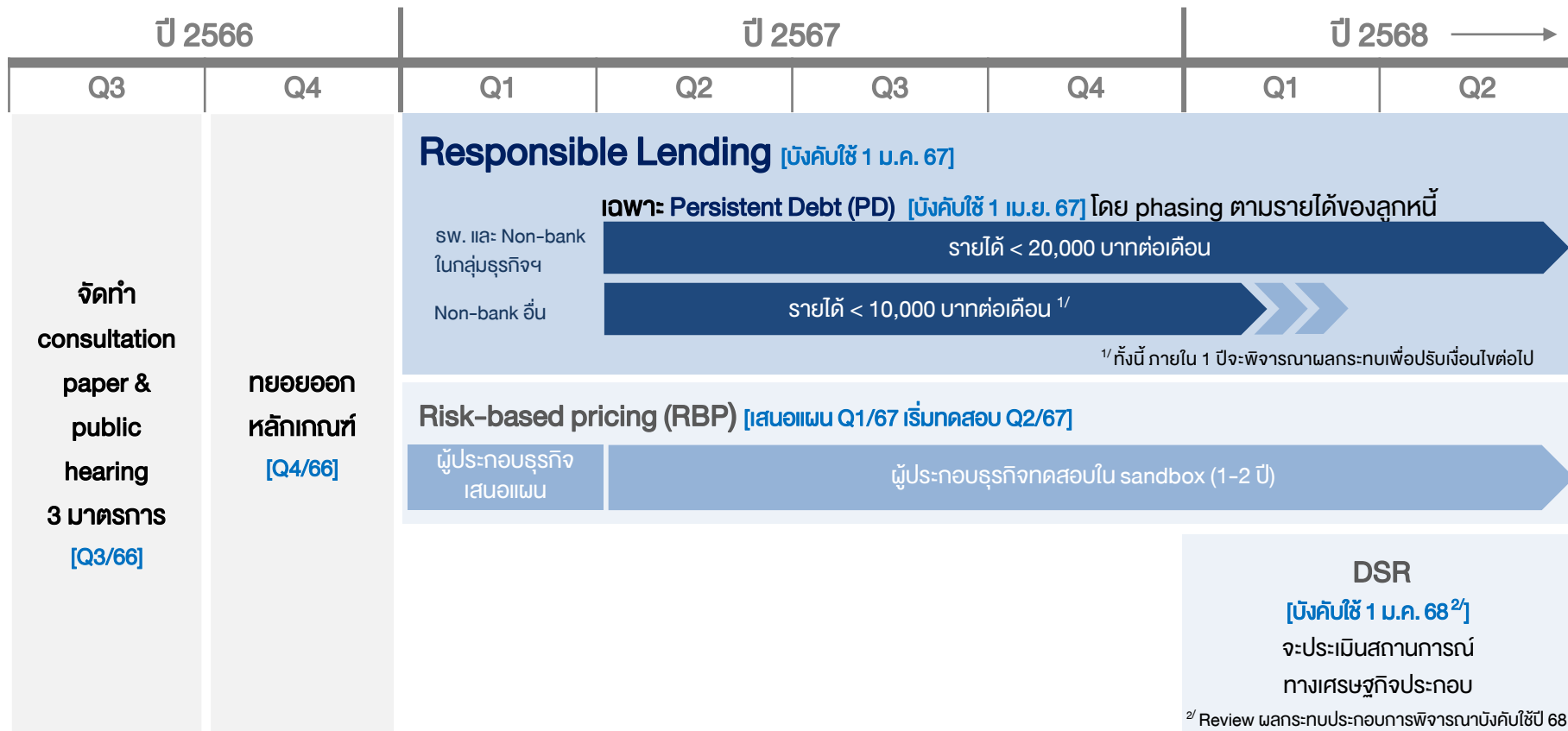
มีความยืดหยุ่น

หากเจ้าหนี้ประเมินว่า ลูกหนี้มีความสามารถในการชำระหนี้ได้ แม้ DSR จะสูงเกินเกณฑ์ที่กำหนด เจ้าหนี้สามารถพิจารณาปล่อยสินเชื่อเพิ่มได้ แต่ DSR หลังรวมภาระหนี้ใหม่ต้องไม่เกิน 90% และสินเชื่อที่ปล่อยให้ลูกหนี้กลุ่มนี้ต้องมียอดไม่เกิน 15% ของสินเชื่อปล่อยใหม่

ใช้ในเวลาที่เหมาะสม

สปท. จะบังคับใช้มาตรการ DSR เมื่อประเมินว่า เศรษฐกิจมีความเข้มแข็งเพียงพอ และจะสื่อสารทำความเข้าใจกับประชาชนและเจ้าหนี้ ก่อนเริ่มบังคับใช้จริง โดย timeline ของการบังคับใช้มาตรการใน phase II จะพิจารณาหลังการบังคับใช้ phase I อีกครั้ง

1/ สินเชื่อสวัสดิการ MOU หมายถึง สินเชื่อที่หน่วยงานต้นสังกัดได้มีการทำสัญญากับผู้ประกอบการเพื่อให้สินเชื่อสวัสดิการกับพนักงานของตน

^{2/} Review ผลกระทบประกอบการพิจารณานำบังคับใช้ปี 68

ถ้าเป็นหนี้ อยู่ จะได้อะไรจากแนวทางการแก้หนี้

1 จ่ายครบ ตรงเวลา มีประวัติชำระหนี้ดีต่อเนื่อง

- มีโอกาสจ่ายดอกเบี้ยต่ำลง (เสี่ยงต่ำ ฎีก)

2 จ่ายได้ปกติ แต่ปิดจบไม่ได้ (หนี้เรื้อรัง : revolving P-loan)

- หากเข้าเงื่อนไข มีสิทธิเข้าโครงการปิดจบหนี้ เพื่อจ่ายดอกเบี้ยต่ำลง และปิดหนี้ได้ภายใน 5 ปี แต่ห้ามกู้เพิ่ม (ยกเว้นกรณีฉุกเฉิน)

3 เริ่มจ่ายไม่ไหว แต่ยังไม่เป็นหนี้เสีย

- เข้าถึงคำปรึกษาแก้ไขหนี้จากเจ้าหนี้ได้สะดวกยิ่งขึ้น
- มีสิทธิได้รับการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ให้มีคุณภาพ ก่อนเป็นหนี้เสียอย่างน้อย 1 ครั้ง

4 ค้างชำระ เป็นหนี้เสีย (NPL)

- มีสิทธิได้รับการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ให้มีคุณภาพอย่างน้อย 1 ครั้ง โดยเฉพาะ ก่อนฟ้อง/ขาย
- หากเข้าเงื่อนไข มีสิทธิเข้าร่วมโครงการคลินิกแก้หนี้ เพื่อปรับโครงสร้างหนี้

5 ถูกฟ้อง อยู่ระหว่าง กระบวนการทางศาล

- เปรียบเทียบความเสี่ยงหนี้ที่เหมาะสมกับความสามารถในการชำระหนี้

6 เคยถูกเจ้าหนี้ปฏิเสธ

- มีโอกาสเข้าถึงสินเชื่อในระบบมากขึ้น ด้วยต้นทุนที่สอดคล้องตามความเสี่ยง (เสี่ยงสูง ฎีก)

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

ข้อเสนอต่อการดำเนินงานของภาคส่วนอื่น

ข้อเสนอต่อการดำเนินงานของภาคส่วนอื่น เพื่อให้การแก้ไขปัญหานี้ครัวเรือนสัมฤทธิ์ผลได้อย่างยั่งยืน

ก่อน – ระหว่างเป็นหนี้

ปลูกฝังให้ลูกหนี้มีความรู้และวินัยทางการเงิน

- ผลักดันการบรรจุหลักสูตรการเงินในระบบการศึกษาทุกช่วงวัย (ประถม-อุดมศึกษา) พร้อมให้ความรู้ครูผู้สอน
- ผลักดันให้นายจ้างมีส่วนร่วมส่งต่อความรู้/สร้างวินัยทางการเงินแก่พนักงาน

ร่วมมือดูแลหนี้ทั้งระบบ* (เช่น สหกรณ์ กยศ.)

- ให้สินเชื่ออย่างรับผิดชอบมากขึ้น ให้ข้อมูลถูกต้องครบถ้วน ไม่กระตุ้นการก่อหนี้ที่ไม่จำเป็น คำนึงถึงความสามารถในการชำระหนี้ และการดำรงชีพของลูกหนี้
- ให้ความรู้ทางการเงิน และการบริหารจัดการหนี้แก่ผู้ใช้บริการ

เมื่อหนี้มีปัญหา

มีกลไกให้คำปรึกษาและไกล่เกลี่ยหนี้เป็นระบบ

- สร้างเครือข่ายผู้ไกล่เกลี่ยหนี้ และผู้ให้คำปรึกษาด้านหนี้ที่ลูกหนี้เข้าถึงได้อย่างทั่วถึง

ช่วยให้ลูกหนี้ที่ล้มไปต่อได้

- ผลักดันการแก้กฎหมายล้มละลายให้ลูกหนี้รายย่อยเข้าสู่กระบวนการฟื้นฟู่/ ล้มละลายด้วยความสมัครใจ และป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาซ้ำ

วางรากฐานที่สำคัญ

มีฐานข้อมูลที่ครบถ้วนและหลากหลาย

- ผลักดันให้เจ้าหนี้เป็นสมาชิก NCB มากขึ้น (จงใจรายใหญ่/ ลดอุปสรรครายเล็ก)
- ปรับปรุงรายงานสถานะลูกหนี้ให้สะท้อนความเสี่ยงมากขึ้น เพื่อเพิ่มโอกาสเข้าถึงสินเชื่อและสร้างวัฒนธรรมด้านเครดิตที่ดี

- สนับสนุนการใช้ข้อมูลทางเลือก (เช่น ค่าโทรศัพท์) ในการพิจารณาสินเชื่อเพื่อช่วยการเข้าถึงสินเชื่อของลูกหนี้ที่ไม่มีรายได้ประจำ (open data)

แก้จนและสร้างรายได้

- พัฒนากิจกรรมงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด
- ปรับปรุงสวัสดิการรัฐให้ตรงจุด
- ยกระดับโครงสร้างการเกษตร